

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לינק לקובץ: <http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=3725816&CID=31228756>

תוכנית: שעת חברה

תאריך: 13/04/2011

שעה: 22:17:00

רשת: רשת ב'

כותרת: פרופ' הלל שמיד, מכון חרוב- ילדים שסובלים מתופעות של התעללות והזנחה.

מיקי מירו: מכאן אנחנו עוברים אל ילדים שסובלים מתופעות של התעללות והזנחה. ערב טוב לך, הפרופ' הלל שמידט. אתה מנכ"ל מכון "חרוב". לא מכבר היו כאן בכירים משירותי הרווחה באירופה שנפגשו עם העמיתים שלהם ממערכת הרווחה בישראל כדי לדון ביחד בתופעה הזאת. הרי זו לא תופעה רק ישראלית, לצערנו. זו תופעה כללית.

פרופ' הלל שמידט: נכון. אנחנו חשבנו שמן הראוי הוא שמכון "חרוב" שמתמחה בנושא של פיתוח ידע והתעללות בילדים והזנחתם, יציג בפני המשתתפים מאירופה שבאו מ-11 מדינות שונות, לצערי הרב, לא הגיעו נציגים מאנגליה וספרד בגלל מצב הביטחון בארץ, המצב הביטחוני. הם חששו לגורלם, מאחר ש..המטען, למעשה, שהיה בתחנה המרכזית בירושלים. אנחנו שחשבנו שידע נוצר כתוצאה משיח, ידע לא נוצר רק ממחקרים.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

יש חשיבות רבה למחקרים שאנחנו מפתחים, אבל שמתפתח דיאלוג בין אנשים, על הנסיונות שלהם, על הידע הפסציפי שהם פיתחו, על ההתנסויות שלהם בתחום של התעללויות בילדים, מן הראוי היה לדבר ולדבר על הדברים האלה ביחד, וככה אנחנו מקדמים את שיטות הטיפול וגם את נושא המדיניות, בכל אשר קשור לבעיה הכאובה הזאת.

מיקי מירו: פרופ" שמידט, אתה הרי מצוי בתוך הסיפור. אתה גם מרצה וחוקר בביה"ס לעבודה סוציאלית ורווחה חברתית, ואתה מכיר את הסיפור. חידשו לך משהו? קיבלת משהו שלא ידעת, שיקפו לך תופעות אחרות, דרכי טיפול אחרים?

פרופ" הלל שמידט: מיקי, אני חושב שזה לא ידע רק לחדש. אבל מצאנו א. שמבחינת ישראל, אנחנו מאד מתקדמים, למרות כל הבעיות, למרות 350 אלף ילדים בסיכון, למרות הרבה מאד דיווחים על ילדים נפגעי התעללות והזנחה, שהשירותים שאנחנו טיפחנו הם במסגרת התכנית הלאומית המתמודדת עם סוגיית הילדים בסיכון, עם המערכות הספציפיות שיש לנו, כמו מרכזי חירום, מרכזי הגנה, מעונות רב-תכליתיים. יש פה התקדמות רבה מאד בהשוואה למדינות כמו סלובקיה, כמו לוקסמבורג או כמו רומניה או כמו פולין, או כמו אפילו בלגיה, אז מבחינה זו, אנחנו הרבה יותר מתקדמים, אני חושב, גם הם למדו מאיתנו. הם גם למדו מאיתנו הרבה מאד דברים שקשורים לפיתוח התכניות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

שאנחנו קוראים להם רגישות התרבות. הבעיות שהם מתמודדים איתם זה כמו בעיות המהגרים או בעיות המיעוטים, כמו הצעונים ברומניה או בסלובקיה, הם לא בדיוק יודעים איך להתמודד עם הבעיות האלה ואני חושב שאנחנו קצת יותר התקדמנו בכל מה שקשור לפיתוח ידע רגיש תרבות והבנה של השפה לא באופן מילולי השפה אלא האורח החיים, המינהגים לעתיד. לצערנו, למדנו את זה גם-כן בדרכים הקשות, אבל היום אנחנו הרבה יותר מתקדמים. יחד עם זאת, למדנו, זה לא מנחם כמובן, שיש בעיות שמשותפות לנו ולאירופאים, זה כמו הבעיות של התעוררות הסמכות ההורית, שלמעשה, אנחנו רואים אותם בתחילה בגיל מאד-מאד צעיר בחלק מהארצות שדיווחו עליהם שהילד כבר לא מקבל את הסמכות ההורית ובעיותק שות מאד של אלכוהול, סמים, בעיות של גידול באלימות ואלימות במשפחה וכד".

מיקי מירו: אתה יודע, בעצם אם אנחנו מדברים על הסמכות ההורית, זה תופעה שרווחת באמת בכל העום המערבי, כי ההורים עסוקים המון בקריירה של עצמם ומקדישים לילדים רק בקושי זמן איכות.

פרופ" הלל שמידט: זה היבט אחד שאנחנו כבר דיברנו עליו כמה פעמים, שאומרים הם קרייריסטים, יוצאים לעבודה, שני ההורים, הם גם רוצים להתקדם בחיים מבחינת הרמת חיים, אבל יש פה גם בעיה נוספת, הילדים היום בתהליך התבגרות הרבה יותר מהיר.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אני חושב שהם חשופים להרבה יותר דברים ממה שהם היו
חשופים ..

מיקי מירו: איפה אנחנו ראינו מה שהם רואים היום.
פרופ" הלל שמידט: אז הם נכנסים לאתרי האינטרנט, הם נמצאים
מול המחשבים וכד", והעברת המידע בעולם הולכת וזורמת, אז
העולם נהיה גם יותר קטן, אז הבעיה היא לא רק שההורה יוצא
והילד הוא ילד מפתח שחוזר לבד הביתה.
מיקי מירו: תראה, אם ההורה בבית בשעה שהילד חוזר מבית"ס,
אז הוא יודע גם לווסת לו דברים, כי הוא טיוטור, הוא מנחה
שלו, הוא מורה שלו.
פרופ" הלל שמידט: אני מסכים. אנחנו לא יכולים לוותר. והיום
בספרות המקצועית הקדישו הרבה מאד פרקים, מחקרים, לתפקיד
האב, היום עוברים כבר לתפקיד הסב והסבתא, בהיעדרם של
הילדים.

מיקי מירו: זהו. כי הילדים זורקים את זה לסבא ולסבתא, תטפלו
בזה.

פרופ" הלל שמידט: לא בכל החברות.
מיקי מירו: לא, אני מדבר על חברה מערבית.
פרופ" הלל שמידט: כן. אבל בחברות באירופה, אנחנו יודעים על
עליה שהגיע הלארץ מבריה"מ לשעבר, שהרבה מאד ילדים באמת
גודלו על-ידי הסבא והסבתא.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מיקי מירו: זה נסיבות אחרות.

פרופ" הלל שמידט: זה נסיבות שונות. ולכן אנחנו רואים את התהליך של.. אנחנו רואים עוד תהליך שמעניין, ואנחנו חושבים שהוא משותף לנו, וזה בהתפרקות המסגרות המשפחתיות המסורתיות, זה כבר לא ברור מאליו שיש אבא, אמא וילד. יש את החד-הורי ויש נישואים חד-מיניים.

מיקי מירו: באים לחתונה של הילדים, שני אבות ושתי אמהות ואולי יותר אפילו.

פרופ" הלל שמידט: ולכך יש השלכה בוודאי על שלום הילד ועל רווחתו וההבנה של מה שקורה בתוך המסגרות האלה. אז כאן אני חושב שטיפה אנחנו מפגרים באשר ל.. לא המדינה, אלא באופן כללי, המדע, נקרא לו עבודה סוציאלית ורווחה חברתית או פסיכולוגיה, יעוץ חברתי או יעוץ חינוכי, קצת מפגרים באפשרות ליצור מענים אפקטיביים להתמודדות עם הבעיות האלה. אבל יחד עם זאת, היה חשוב לדבר על הדברים, כמו למשל, את הנושא של השמה חוץ-ביתית, יש פה בעיות מאד קשות, שמוציאים ילד מהבית, לאן לשלוח אותו. לשלוח אותו לפנימיה, לשלוח אותו לאומנה או לשלוח אותו לאימוץ. כפי שאתה יודע, ואתה עוקב על זה הרבה שנים, החינוך הפנימי העתידי בישראל הוא מהגבוהים בעולם. אנחנו לא כ"כ הצלחנו עם הנושא של האומנה. אנחנו הפרטנו את האומנה לפני כשמונה שנים, מספר המשפחות - מספר

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

הילדים באומנה לא גדל בצורה דרמטית, לעומת זאת, באירופה וגם בארה"ב, אנחנו רואים שהחינוך הפנימייתי הוא בשיעור הרבה יותר נמוך, בדיוק הפוך, 80 אחוז הם ילדי אומנה ו-20 אחוז הם רק בפנימיות. וזה בעיה קצת בארץ, כי אנחנו לא מצליחים, בסופו של דבר, לגייס משפחות שימלאו את התפקיד לגבי אותם ילדים שמוצאים לביתם. שלא לדבר על אימוץ, שזה פרשה שעומדת בפני עצמה, הנסיונות היו לפתוח קצת את השוק הזה שנקרא אימוץ, גם לאימוץ הבינ"ל, שהוא עומד גם כל פעם בפני הפתעות של המדינות שלא מאפשרות לאמץ ילדים מחו"ל. אבל אלה בעיות שמעסיקות את העולם הגדול, אבל אני חייב להגיד, שלפחות בדבר אחד אנחנו שותפים, זה מחסור בכ"א מקצועי. לא מזמן היתה לנו את שביתת העובדים הסוציאליים ושהם נאבקו בצדק על מעמדם ושכרם, ומסתבר שגם בארצות האלה, ההתייחסות לשירותים האלה הוא בעירבון מוגבל, גם באשר למשרות, לתקנים של השירותים החברתיים, במיוחד של עובדים סוציאליים ויועצים לפסיכולוגיים, וגם באשר לרמת השכר שלהם, כי אחרי הכל, אנחנו מדברים פה על עבודה חשובה, אבל שהיא לא מתוגמלת כראוי.

מיקי מירו: זה מחזיר אותנו אל השיח שאנחנו מובילים כאן בתכנית "שעת חברה", בשיח האחרון, שבאמת הגיע הזמן שבגילנו, כי אנחנו.. אני מדבר על גילהשל המדינה, הגיעהזמן שנתחיל לדון בערכים הציבוריים ובערכים הפרטיים ולחשוב מה אנחנו רוצים

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

שיהיה ציבורי ומה אנחנו רוצים שיהי הפרטי. כי דומה שאנחנו כבר התבלבלנו לחלוטין במירוץ ההפרטות והערבובים בין הציבורי לפרטי.. הנה מדברים על רפואה ציבורית ובאותה נשימה מדברים על שר"פ. אני באמת לא בא להביע פה עמדה, רק להגיד על הבלבול הרב ששורר פה בינינו בחברה, ובאמת הגיע הזמן לעשות פה את הבירור. אני תמיד אומר, אני מדמה את המדינה שלנו כמו זוג שהגיע לפירקו, הילדים כבר יצאו מהבית, מתחתנים, ועכשיו הזוג צריך לחשוב איך הוא מסתדר. אופס! אז זה מה שאנחנו צריכים לעשות. פרופ" הלל שמידט, מנכ"ל מכון חרוב ומרצה בביה"ס לעבודה סוציאלית ורווחה חברתית באוני" העברית, תודה רבה לך.

פרופ" הלל שמידט: תודה רבה וחג שמח.

מיקי מירו: חג שמח.